

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ambrosius Calepi||nus Bergomates: professor de||uotus
ordinis Eremitarum sancti Au||gustini: Dictionum
latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]:
earu[n]de[m]q[ue] interpre||tationu[m] collector ...**

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

A Ante R

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97871)

Aqualis generis masculini, genus vas ad aquam tenenda quod et matula dicitur. **Plautus**. Date isti fellam, ut sedeat: et aqualim cum aqua.
Aqualim penul. correpta: alius ubi fordes defluunt. **Apicius**. Replet aqualicium: sicut laxamentum habet: ne dissiliat in coctura.
Aqualiculus diminutivum est ab aqualico et vas vocatur in quo porci forbent: per translationem pro ventre siue alio sumitur tam occultum apparere: in qua fordes fluunt de hinc dicitur **Persius**. **Mugarius** cum tibi calve pinguis aqualiculus prope pedem extet. **Macrius**. **Alius** tunc aqualiculus morte parturit: alius elinguis et mutus. **Idem**. **Potentius** est aqualiculus insurgunt humeri: tunc guttur.
Aquilex penulti. cor. qui aquam colligit. **Varro**. Et hoc pacto villior te tibi aquilex.
Aquilegium: aque collectio. **Plautus**. Si pluet aquilegio me iuvabo.
Aquilegium dicitur cum aqua pluviatis remedijs quibusdam elicitur.
Aquileia vrbis carnozum metropolis iuxta quam defluit **Timavus** a legendis aquis dicitur. **Varro**. Et tu ledeo felix aquileia **Limauo**. **Plym**. **Aquileia** collocat in decima regione **Italiae**. Fuit autem **Romanorum** colonia. **Idem**. **Passibus** a mari sita. Ad eam flumine aduerso onerarijs nauigatur nauibus pro natione fluminis. Et hac orti sunt. **Lybromatius** ad quem **Macrius**. sepe scripsit et **Rufinus** grece latineque eruditus qui **Iosephum** conuertit in latinum: cuius originalis est **mediolani** in sancti ambrosij sano longobardis characteribus carissimus.
Aquitania regio et tertia gallie pars: ab obliquis aquis ligeris. **Hec** a **Lircio** oceanum habet qui aquitaticus sinus dicitur. Ab occasu **Hispaniam**. A septentrione **Lugdunensem** provinciam. In ea **Lugdunum** et **Burdigala** ciuitates. **Hinc** aquitanus aquitani. **Unde** Aquitani populi.
Aquimaria dicitur oia vasa deferendis aquis deputata.
Aquas. et aquor aris. aquam haurio siue aqua fero. **Lurtius**. Cum miles aquatu profectus esset. **Cicero**. Sub inguibus vrbis aquantur.
Aquosus a. um. quod copia aque habet: ut hyems aquosus. **Col. lib. iij. de ficis**. **Locis** inquit frigidis et autum temporibus aquosus precoques serito. **Quis** contrarium est in aquosus.
Aque. arum. vrbis gallie cisalpine iuxta quam sunt aque calide que egros curare solent.
Aqua intercus aque intercutis: hydropum morbum quasi aqua inter cutem. **Cicero. lib. iij. offi.** Si quis medicamentum cuiuspiam dederit ad aquam intercutem. **Ma** intercus dicitur aqua quam greci hydropa vocant: ut ait **Dioscoridus**. **Aqua** enim inter cutem male habet auctore **Celso** qui morbus acutus est. **Plynius** hunc morbum aque subtercutem fuisse nominat.
Aquilus color fuscus et subniger ab aqua. **Nam** cum antiqui duos omnino naturales colores vocent album et nigrum interuenit autem is quod qui ita neutri similis esset: ut tamen ab utroque propinquaret trahat potissimum ab aqua cum noiauerit cuius incertus est color.
Aquilius cognomen factum a colore subnigro.
Aquila: avis ab aque colore: siue ab acute videndo dicitur. **Ferunt** cum tenuerit aquila grauant pennas et ipsi oculi queritas fontem et erigit pennas: colligit in se coloras: sic oculi eius sanant et in fontem se ter mergit et ita ad iuuentutem redit.
Aquiliferi dicitur sibi significari in romana militia ab aquila quam Romanis legionibus **Varrius** in secundo consulari suo proprie dicitur. **Habuerunt** et romani quatuor alia signa: videlicet lupos/minotaurus/equos: apud: que singulos ordines antebant. **Scribit** **Ce**

ge. **Primum** signum totius legionis esse aquila quam aquilifer portat. **Idem** diaconarios appellat signis feros a diaconibus: qui per singulas cohortes ferbantur ad prelium.
Aquilo penulti. correpta: ventus dicitur a vehementissimo volatu instar aquile. **Hic** boetas grece dicitur sicus et frigidus. **De** quo **Quintus**. **li. vi. met.** **Apra** mihi vis est qua tristia nubila pello. **Et** frera concutio: nodosaque robora verro: **Induroque** nives et terras grandine pulso. **Idem** ego cum fratres celo sum nactus aperto. **Nam** mihi campus is est tanto molimine luctor: **Et** medius nostris procuribus insonet ether. **Exiliantque** cauis elisi nubibus ignes. **Idem** ego cur subij conuexa foramina terre **Suppositus** feror: imis mea terga cauernis: **Sollicito** manes totumque tremoribus orbem. **Stat** ab elitia et solitrali plaga orientis: **aquilones** etiam dicitur ventus: qui octo ferme diebus exortu canicule antecedit: et perstant diebus. **Idem**. **Idem** vocant cretias et prodromos quasi precursores.
Aquifolia arbor ex genere ilicis: quam greci simlacem vocant.
A Ante R
Ara que ansa ut **Tarroni** placet dicitur est. **Vasa** enim erant que tripodis dicebantur: quod esset necessarium a sacrificantibus teneri: ansis autem teneri vasa solere manifestum est. **Quoniam** ergo qui immolabant non modo deos voce precabant: sed etiam manibus aras appenderant: primo ante dicitur: deinde conuatiōe litterarum are vocari ceperunt. **Hinc** **Cicero**. **Talibus** orantibus dicitur arasque tenent. **Sunt** qui aras ab ardendo deriuat quod in his victimis dicebantur: **Alii** ab **archo** motu verbo greco quod est oratio. **Et** **archo** oratio dicitur: quod in sacrificando oratur. **Et** habet primam pductam. **Est** etiam **Ara** ciuitas arabie regia: necnon et insula arabie adiacens: ut scribit **Strabo**. **Vera** vero cum habet primam correptam: significat porcorum seu autium stabulum. **Quidam** etiam immunde cura fidelis hanc. **Quidam** etiam autem hanc significare autem quando auguralem. **Unde** deducunt **bariolus**/barioloz/harusper/haruspicium/haruspicina: et haringa.
Arachofia regio maioris alic: in qua alexandria et arachobus ciuitates.
Arabia regio inter **Iudaeam** et **Aegyptum**: ab arabo **Apollinis** et **Babylone** filio. **Solinus** arabiam interpretatur sacra. **Est** autem triplex arabia **Plinius**. **lib. ii.** **Una** felix. **Altera** petrea. **Alia** deserta. **Quidam** arabiam panchaia et sabaorum gentes eandem esse existimant in qua thys nascitur. **Cicero**. **Solis** est thurea virga saba. **Idem**. **Totaque** thurisferis panchaia pinguis arenis. **In** ea mons **Syna** qui et **Orch** in quo **Moses** legem accepit. **In** ea **Phegic** avis nascitur et **sardonis** gemma. **Ab** arabia sunt adiecta **ua**/arabs/arabius/arabus/arabicus: pro eo quod est et arabia. **Cicero. lib. vii.** **Hyrcanice** arabie parant. **Proper**. **Hec** si qua arabio lucet bombyce puella. **Et** alibi. **Et** domus in recitis te tremis arabie: vbi videtur quod debeat scribi per geminam **rr**.
Arabarches: arabum princeps: vel et primis arabie sicut **lybiarches** lybie princeps. **Iuena**. **Atque** triumphe hales inter quas ausus habere: **Nescio** quis titulos egyptius atque arabarches.
Arachne nomen mulieris **lyde** que de lanificio ausa est cum **pallade** certare: sed **victric** dea arachnem percussam radio in aranea conuertit. **Hoc** a poetis fictum est: constat enim auctore **Plym**. **Arachnen** linum et retia inuenisse cuius filius **closter** fufos in lanificio inuenit. **Hoc** etiam nomine (ut scribit **Luius**) dicitur ciuitas **theffalie**: cur autem dicitur et quid sit magnis rationibus

arctis rerū proprietatib⁹ accommodauerunt denomina-
tiones non autē ad placitū. Unde Suidas ita scribit
αρκυει ου ριμα και μισοσ ολεπτοσφοσ
και αραχρη θηλυκος του φασμα αραχρησ
δε αρσενικος το ευωφιου παρα το αραια
ΓΧΡΗΧΕΙΝ.

Araneus masculi. genere animal. Aranea se. retia que
araneus facit. Catullus. Furis quo neq; feruus est:
neq; arca; nec cime; neq; arane; neq; ignis. Quid.
lib. iiii. metamor. Stamina non summo que pendet
aranea tigno. Reperit qñz tñ aranea p. aiali. Cir.
lib. 4. Geor. Laros in foib⁹ suspēdit aranea casses.
Et Quid. libro. vj. met. Stamen et antiquas exercet
aranea telas: hinc et aragne vel arachne dicitur: ab
αρακω qd est cōpono ap̄to p̄gruo v̄l vt supra: multa
sunt aut araneoz genera omnesq; greco vocabulo: s;̄
apud latinos v̄sitato p̄balangia dicunt. Qñ est ge-
nus formice simile sed multo maius: ruffo capite re-
liqua copozis nigra: albis guttis respersū: viuūt ma-
yine circa furnos et molas. Secūdu p̄balangū gen⁹
lupum vocant. Tertiu lanuginosum: capite magno
quo dissecto inueniuntur duo vermiculi qui conce-
pum impedire dicuntur alligati mulieribus in pelle
certina ante solis ortum: p̄p̄terea arctius dicitur. Greci
αρκιορ παραλο τικτω τησολμαϊ ελεκορ vocāt
omne medicamentū quod sterilitatem inducit. Alia
sunt etiā araneozum genera de quibus apud Sipo-
nium abunde tractatur.

Araneolus cum accentu in antepenultima diminutiū
est ab araneus. Virgil. de culice. Arcz vt araneoli
tenuem formauimus oculum.

Araris penul. correpta /z per apocopen. Arar. fluius
gallic narbonensis per fines heduozum /z sequano-
rum in rhodanum fluens. Luc. lib. vj. Rhodanūq;
fluentiā precipitauit arar.

Ararus penultima correpta: scytharum fluius.

Araris armenie fluius. Luc. lib. vii. Armeniūq; bibie
Romanus ararem: hic ab eodē monte quo Euphra-
tes descendit: qui plane mons a Grabone abon siue
abam. a Plynio agam vocatur. Armeniam et atro-
pattiam determinat.

Aratim vt inquit Plyn. promontoriū est peloponesy.
Aracymbus mons etholię minnerę facit vt testis est
Plyn. vel vt Martianus acarnanę.

Aratrum penulti. producta: dicitur ab eo q; eruat terrā.
Sed et greci αρστορ̄ dicunt.

Arabis siue arbis fluius esse videt qui apud Plyn.
lib. ij. Garbis scribitur qui ab aramia montibus per
drangas /z gedrosos in oceanū deluit.

Arbea ciuitas iudeę sic dicta: quia ibi tres patriarchę
sepulti fuere /z quartus Adam.

Arbitr penulti. core. Iudex non a lege sed ab his qui
lingat electus qui totius rei habet potestatem: dicitur
ab arbitrado. i. existimado. Eius officiu ē existimare
nō prout iuris sit: sed prout ipse equū esse existimet.
Iudex vero ex officio dicitur est. Aliqñ arbitr dicit
speculator. Plaut. in Tul. Hinc ego /z huc /z illuc
potero qd agant arbitrarier. Et in gen. Accidit autē
vt Ioseph operis quidpiam abiq; arbitris faceret.
Dicit /z arbitra. Ambro. lib. ij. offi. Conscientia quo
innocentium /z flagitiosozū merita discernit: vera atq;
incozrupta pgnarum simiozumq; arbitra.

Arbitrium sententia est q; ab arbitro statuitur. Interdū
dicitur potestas arbitro data. Unde arbitriū susce-
pisse dicitur qui vim iudicis suscepit. Interdū opinio: vt
Dñia p meo arbitrio facio. i. vt mihi videtur: et vt
opino: faciendum. Quidā arbitramentū p arbitrio
viurpant hoc est p arbitri sententia.

Arbitrariū dicitur cum ad huc res apud arbitriū agitur.
vel cū in potestate arbitri seu iudicis est pro arbitrio

id est p opinioe sua iudicare. Unde arbitraria pena
dicitur que nō lege statuta est sed iudicis arbitrio relicta.

Arbitro penultima correpta: existimo.

Arbor et arbos in nō a robore vt quidā putant. Cui⁹
appellatione continentur vites arundines et huius-
modi. Sed cū planta adeo tenera ē: vt herba potius
videatur arboris loco haberi non debet. Diminuti-
uum ab arbos est arbuscula.

Arbozeus a. um. quod est arboris. Virg. lib. ij. Geor.

Arbozei fetus alibi.

Arborator nomen verbale ab arboro as. et significat
eū qui arboros putat: qui /z frondator dicitur. Plyn.
lib. xviii. Frondē medio die arborator ne cedito.

Arborescere: arborē fieri: vel in arborē crescere. Plyn.
lib. xij. Tradūt auctores in arabia maluas septimo
mense arborescere.

Arbutus penul. cor. arbor folio citro simili. Vir. Et q;
vos rara viridis tegit arbutus ymbra. Arbutū vero
pomū rubiū syluarū quod Plyn. ozodon vocat q;
asperitate sua plura edi nō possunt. Vir. lib. ij. Geor.
Dāt arbuta sylug. Alio noie dicit vnedo et a grecia
comarus tam p arboze q; pro fructu.

Arbusta: arbores in quibus extendunt vites vel arbor-
res vitibus maritate atq; vitifere; que in ordinē dirigi-
guntur. Docet Plynus et Col. quo modo arbutū
sit faciendū. Unde vitis arbutiua /z viten arbutiū
quod ex huiusmodi arboribus est collectū. Rursus
arbutum locus est in quo arbores sunt ad fructum
consite: sicut salicetū in quo sūt salices hoc /z arboze-
tum aliqui vocant vt inquit Bellius.

Arbutiū genus vitū quod arboribus applicatur et
in sublime pcedit. Palladius. Locū que arbutiuis
vitibus destinabis implere.

Arbutio as. agrum arboribus cōsero ad maritandas
vites. Plyn. Trāspadana Italia pter sup̄dicta cornu
populo tilia acere orno carpino arbutat agros.

Arceo es. cui. citum p̄m analogiam cōpositozū facere
debet: quoniam coereco coerctum: exerceo exercitū
sed arcitum in vsu nō est: sicut nec arcitus nec arcitu-
rus. Et nihilominus pro mēbro artus: et arcus adie-
ctiuum pro strictus a quo formatū esse cōuenit arceo
as. aut certe arceo tanq; frequentatiuum ab arcum
quasi lupino verbi arceo: vt arcum v̄l arcitū fecerit
licet neutrum eozum reperiat. Nam arceo p stringo
in vsu est: vt apud Virg. Teneras arcebant vincula
palmas. Ita vt non mirum sit: si arcum eius supinū
fuerit: arcitū vero facere debere eius cōposita decla-
rant. Interdū etiā arcere continere est. Unde coer-
cere continere dicimus: et arcus in edificijs q; seipse
contineat. Interdum procul siue de longe vetare ne
accedant qui veniant. Unde ar; dicta est q; procul a
se hostes remoueat. Transferunt etiam ad incorpo-
rea. Licet in parad. Que vis ē que magis arceat ho-
mines ab improbitate q; si senserint nullū in deliciis
esse discrimen. Differunt autē inter se. Arcere Pro-
hibere Inhibere Abigere /z Vetare. Nam arcere p
cul pulsare est v̄l obstitere ne aduersarius nocere p-
pe queat. Liu. libro primo. Ad arcendam vim adue-
narū armati ex v̄be atq; agris concurrunt. Probi-
bere est de loco vel de re aliq; detrudere v̄l amouere
dicto siue factone quis obtineat qd vult. Inhibere
est aliquid concessum vel promissum reuocare v̄l in-
ceptum vetare ne p̄grediat. Abigere de loco fuga-
re vel pecora /z hmoi abducere. Vetare precipere v̄l
minari: vel factio p̄hibere: ne quid secus dicatur aut
fiat q; ipse vult. Et generale est significatione verbo-
rū h̄dicozū. Non ē tñ qñq; arcere pro fugare. Col.
lib. ij. Sic emunita sola et latera hoim reozū p̄hibet
curculationē: quod genus eritū cū incidit multi opinā-
tur arceri posse. Scidū est q; arceo vltra aculatiū

non solum ablatiu cum suppositione sed etiam sine suppositione requirit metri vel ornatus causa. L. i. lib. 1. Et teros metus non curia modo sed etiam foro arcebat. Et in eodem. Unde ad leuam versis: quod dextera tyberis arcebat cum magna trepidatione agrestium populabant. Idem verbi composita sunt ab arceo/coerceo/exterceo/et per arceo: de quibus locis suis.

Arceo is. ab arceo nascitur et accuso siue ad accusandum eo significat. Etenim accusare alium: est a malis eius arce. Et hoc modo primum cum gto et aliquid ablatiuo. L. i. lib. 1. ad Verum. Arceat cepio maiestatis. Idem lib. ii. offi. Arceat etiam hoc preceptum officii diligenter retinendum est ne que unquam innocentem iudicio capitis arceas. Est et arceo. p. aduoco siue aduocandi eo. Ab arceo d. in r. mutata. Antiqui enim teste Duf. d. littera mutabant in r. nos in c. Interdum arcesere est pro occupare: vt ante tempus distrahere. L. i. c.

Quando arcesentur quo genere vecture.

Arca dicta est vt inquit Varro: quod ab ea clausa arceant. Arca diminuti. parua arca: quo arcella: (sures. sed in frequentiore vsu est arca. Cicero. lib. ii. offi. Pugnatibus de stipatoribus suis qui seruantur arculas muliebres et ne quod in vestimentis telum occultaretur exquireret. Est et arca auis que in auspicijs aliquid fieri verabat.

Arca dicitur secretum/absconditum: Ab arca in qua que clausa sunt tuta manent. Potest et ab arce dici quod tutissima pars vrbis est.

Arca: ab arca dicitur: et significat plaustrum tectum videlicet et tabulis quasi arca quaedam magna vestimentis intrata: vt inquit Varro. Quo vehiculi genere senes et egroti cubantes vectabantur.

Arceas penulti. correpta: nomen philosophi. primum qui ex pythana golica ciuitate ortus relicto genitrali solo sardis perrexit: mox arceas profectus in academijs se ad cratonem contulit que platonica philosophiam omnino commutatis nouamque quandam constituisse ferunt: cauillato: vocabatur qui cum nihil se scire diceret nec alios scire quibusque patiebatur omnes turbas philosophantibus. Obijt cum merum immodice haussisset de hoc Persius. Non ego curo esse quod arceas erummosque solones.

Archarius pfectus et moderator dicitur. Pau. ad Rom. Salutat vos Erastus archarius ciuitatis.

Archos: latine princeps dicitur: a quo sunt multa composita: vt patriarcha princeps patrum.

Arche nobis principium a quo archos impero presum.

Archias nomen poetarum: quo latine significat principatum de quo extat Ciceronis oratio. Alter fuit Laurentinus philosophus pythagoricus floruit Platonis tempore. Alius Archyrenus musicus. Alius de agricultura scripsit. Alius epigramatum scriptor. Alius de agricultura librum edidit.

Archiatr dicitur medicorum princeps: qui et protomedici.

Archigenes penulti. cor. princeps generationis dicitur. Est et nomen celeberrimi medici. Sed pro greculis vel similibus ponit consuevit qui se pro omnibus sui generis scotos ostendunt.

Archigramatei dicitur sunt scribarum principes. Unde scribit Pluta. Eumenem cardianum fuisse archigramateam Alexandri magni: vulgo cancellarium vocantur.

Archimedes penultima. pducta: nomen primum viri Syracusium qui geometricis ac machinallis syderalibus scientijs consultissimus fuit et celeberrimus: testimonio Liuji Dlyni et Plutarchi. Hic veluti de terrenis mechanicis artificijs spheram vitream fecit in qua mira conuersione dissimili motus arcuorum visabantur. De qua sic scribit Claud. Jura poli rerumque fide legesque deorum. Ecce Syracusum transfudit arte fener. Percurrit proprium metus signifer annu. Et simulata nouo

cyntbia mente redit. Barcellus in expugnatione Syracularum interdixit ne archimedes vnus violaret. Verum cum Syracus caperent et ipse animo ac oculis in terra delapsus formas geometricas describeret: ab ignaro milite quis esset interfectus est.

Archilochus penulti. correpta: nomen poetarum lacedemonij floruit Romae regnante Tullo hostilio in quo vt Quin. inquit summa vis eloquendi fuit: de quo Idor. Archilochum primum rabies armavit iambo. Alius fuit archilochus Nestoris filius qui patre in expeditione troiana secutus a Penelope interfectus est. Alius fuit sculus qui arciam vrbem condidit.

Archetypus penulti. corre. adiectiuum dicitur exemplar et archon que est principalis et iuxta figura quasi et principali et naturali figura trabatur. Nam est quodcumque ita primum fabricatum est vt exemplar reliquias sit. Nym. ad Antonium. Et em pictoris pulchra absolutamque raro nisi penitus effugit: ita ego ab hoc archetypo laboro et decido. Aug. lib. xv. de ciuitate dei. Hinc primo exemplo et vt greca appellant archetypo quaedam sui generis imago respondit. Sunt qui exponant archetypos. p. antiquis. ab eo que archetypos antiquus dicitur: et typos forma. Var. Si tantum tabulas scyphosque paulo omnes archetypos habes amicos. Nec refert quod secunda syllaba Archetypus producat et eandem archetypus corripit: cum in plerisque alijs idem soleat inueniri vt in geometria et archeronte.

Archelaus philosophus atheniensis seu milesius qui patrem habuit Apollodorum et fuit auditor: successoreque Anaxagore a quo socrates philosophia audivit. Hic philosophiam atheniensem ex ionia athenas inuexit. Estque phisicus appellatus quod in eo defecerit philosophia naturalis socrate et hic introducte: sed ne hic quidem ethice rudis fuit: qui de legibus de honesto et de equo philosophatus est. Fuit et alter archelaus Antenoris troiani filius que Homer. scribitur militaris peritissimus fuisse. Alius fuit geographus qui terram omnem ab Alexandro peragrata descripsit. Alius de rerum naturis carmine scripsit. Alius oratoriam docuit.

Archepolimus: filius Apthi auriga Hectoris enipeo interfecto a Diomede interfectus.

Archimandrite penulti. pro. dicitur prepositus pfectaneque turbe haud longe dissimiles cum episcopali dignitate que principes mandare et agminis sint. Wandre em vt terminorum et animantium burorum agmen dicitur. Var. Nec dat obstantes muloz scandere madras.

Architectus et architectos nomina composita ex archos princeps et τεχνον faber principalis: faber fabricandi artem habens vel qui structuris edificandi presertim. Unde Cicruum librum de architectura condidit. I. de edificijs construendis: fabri autem qui aliquid manu faciunt in edificijs alteri ingunt ingenio: alteri opera valent. Cicero. Var. Si quis adhibere volet non modo vt architectos: verum etiam vt fabros ad edificandam rempublicam.

Architectos artis. compono. Idem lib. ii. de st. An quod ita classis das vt optime possit architectari voluptates.

Architectura edificandi scientia.

Architectus penultima. pducta: qui principalis est in aula discumbentium. Compositum nomen ex αρχον et τεχνον que lectos significat. Nam in aula tres totos in tribus aula dimensibus collocabant vbi conuiuantes discumbere consueverunt. Zuluenalis. Tertia ne vacuo cessaret culictra lecto. Architecturini erat curare vt edulium variorum ferula seriatim et in tempore conuiujs exhiberent: vt recte omnia disposita essent.

Archimagirus penulti. pducta: princeps et magister coquorum qui coquing presertim. μαγειροσ em latine

coquus. Juno. Pariter librarius archimagiri.
 Archyras penulti producta. Tarētius philosophus
 pythagoricus: fuerit et alij hoc noie vocati.
 Archium. penultima pro. armarium librorum.
 Archidamus: nomen viri Spartani. Dic rogantibus
 socijs quantum pecuniarum foret satis ad bellum
 peloponnesiacum: sciantur respondit: Bellum ordi
 nata non querit.
 Archippus nomē philosophi qui thebis scholas ha
 buit: ut scribit Hiero. et pythagorę auditor fuit.
 Archemolus penultima correpta. Rheti regis Sa
 rubiozum in Italia filius. De quo Virgilius. Et rheti
 de gēte vetusta Archemolus thalamum ausum in
 cestare noucrę.
 Archemous penul. correpta. Lucurij Thracum re
 gis filius qui a serpente oculus fuit: ut apud Statium
 lib. 7. The. sic dicitur q̄ futurum apud thebas regib⁹
 ostenderit exitum. Dic Hippisipidem nutricem ha
 buit: que cum stentibus qui ad thebaicam expedi
 tionem proficiscebantur lāgiam fontem ostenderet:
 Archemoum puerum super viridi herba deposuit
 qui a serpente vulneratus perit. Unde fons ille Ar
 chemous vocitar⁹ est: et annuus agon in pueri illi
 memoriam celebrari ceptus.
 Arcadia: peloponnesi regio et achaie pars a mari vñdi
 q̄ remota. Ab Archade Jouis filio et calistone Ly
 caonis Archadie regis sic appellata. Hęc ut Eusta
 docer aliquādo dicta est pelagia a pelago rege ma
 gno et sapiente viro qui vitę cultor⁹ autor eis fuit:
 et victum ex stirpibus herbarum arborumq̄ frondi
 bus transtulit ad glandem: maximeq̄ phagineam.
 Aliquando etiam Lychaonia. Aliquando Bigan
 tica: et aliquando Parrhasia. Arcas autē cum pe
 lasgos in deditionem redegressisset: eorum regionē arca
 diam nominavit. Scribit Plinius. Hanc totam montu
 osā in qua sunt asini ceteris maiores ac prestatiores.
 In ea Erymanthus fluvius: lerna pal⁹ et lapis Hy
 bestos inerti quibilib.
 Arcas arcadis: nomen Jouis filij: et adiectiū ab Ar
 cadia: ut populi arcades.
 Arcadicus: arcadica: arcadicū: quod est ex Arcadia: ut
 arcadici mores.
 Archander: Danae socer nomen proprium.
 Arctos latine vñsa: que quia i modum plaustrī vertitur
 nostri eam septentrionem dixerūt. Et inde arctous se
 ptenrionalis et borealis. Et Arcticus polus. i. bore
 alis: de quo Luce. lib. ij. de natura deorum. Dunc cir
 cum Arctos duę feruntur nunq̄ occidentes. Ex his
 altera quidem apud Graios Lynosura vocatur: al
 tera elyce. Nam elyce maior est vñsa que et Calisto
 vocata fuit Lynosura vero minor arctos. vñ Quidi
 us libro. iij. fas. esse duas arctos quarum Lynosu
 ra petas Sydonijs: elyce graia carina notet. Arctos
 vero sine c. panis dicitur.
 Arctophilar: penultima correpta: arctos siue vñse phir
 lar. i. cultos. Cicero. Arctophilar: vulgo qui dicitur
 esse bootes. Dic plaustrū vebit. Ideo rustici septen
 trionem dicūt. Is fuit arcas Jouis filius et calisto.
 Effigiat. iij. stellis.
 Arcturus penulti producta: stella in signo boote post
 septentrionem: cuius ortus et occasus tempestates
 facit: et dicit vñse cauda. Dicitur a cantacula fere post
 diem quinquagesimum.
 Arctous ab arcto idem est quod septentrionalis et ar
 cticus similiter septentrionalis.
 Arcus a. um. strictus: ut arcta est via que ducit ad vi
 tam: ab arceo sic. Columel. lib. ij. In tribunalum sicile
 vel cornu arce inserito.
 Arcto as. frequentatiuū est ab arceo.
 Arcus ab arceo pro continco: formij edificij est q̄ se ipse

contineat Quis ab opere erigendo in altitudinē qui
 dam dici velint. Cicero. Jam em̄ arctolum et arcus
 duos absoluerat: Et arcus iris celestis: et tam secūde
 q̄ quartę declinationis: in vñsa significatōe. Luce.
 de natura deorū. Cur autem arci species non in deo
 rum nūero reponat. Dic in Ezech. Quid velut aipe
 etum arcus cū fuerit in nube in die pluuie. Eum⁹ ge
 se. protulit. Formatur autem hoc modo arcus cele
 stis. Dum enim sol in nubibus rarefcentibus ex ad
 uerso refulserit: radiosq̄ suos directa linea hūori nu
 bilo tranfundēs impresserit: fit repercussio splendo
 ris eius in nubibus: ex quibus fulgor emicans arcus
 specie format. Sicut enim impressa cera amulo ima
 ginem exprimit: sic nubes e contrario ex rotunditate
 solis figurā lumentes orbem efficiunt: et arcus effigi
 em fingunt. Apparet autē hoc modo semper: sed cū
 rarefcent nubila cęli. Nam rursus cū coeunt in se nu
 bes atq̄ densantur cōfestim arcus forma resoluitur.
 In nubium em̄ densitate arcus imperfecto gyro cō
 plectitur. Deniq̄ sine sole et nubibus nunq̄ apparet
 arcus. Quadricolor autē est: q̄ ex omnib⁹ elementis
 in se rapit species. De cęlo enim trahit igneam colo
 rem: de aquis purpuream: de aerę album: de terris
 colligit nigrum. Arcus vero quo sagittę iaciuntur
 tantum quartę declinationis est ab arceo cum signi
 ficat a longe veto: q̄ missis sagittis non finat hostem
 accedere. Quod nomen etiam per q̄ apud antiquos
 scribebatur Arquus. Unde arquites arci prelatres
 qui et sagittarij dicuntur. Et arquatus. Grece autem
 Ιολος. latine dicitur arcus. Unde argyroroxos
 apollo argenteū arcū gerens: et hypopotrate eques
 stres sagitarij.
 Arcuatus ta. tum. in modum arcus curuat⁹: ab arceo
 arcuus. Plinius. libro. xix. Illam autem que arcua
 tur greci sepam vocant. Lilius lib. i. Ad id sacrariū
 flamines bigis curru arcuato vebi iussit. Derony
 mus in plogo Josue. Unde cesset arcuato vulnere
 contra nos insurgere scopijs. Hinc arcuatim ad
 uerbum more arcus.
 Arcatus: ab arcus arci: quasi in modum arci factus.
 Quidius libro. ij. Beta. Iris et arcato cęlum cur
 uamine signans.
 Arquatus ab arquus: et sic dicitur cui color et oculi vi
 rent a colore. s. arqui celestis: quem morbum quidā
 appellant demoniacū: quidā aquariū: quidā aurugi
 nem: quidam regijū: quidam ictericum.
 Arculus diminutiuum ab arcus: a quo fit aliud dimi
 nutiuum arcellus: et arculus dicitur est deus qui tute
 lam gereret arcarum. Item arculus dicebatur circu
 lus qui capiti im ponebatur ad sustinenda commodi
 us vasa que ad sacra publica capite portabant apud
 Athenienses.
 Arcula circuli qui e farina in sacrificijs fiebant.
 Arcina: gen⁹ modici plaustrī quo homo gestari solet.
 Ardeo es. s. sum. quod et ardo sic dicitur significat cō
 cremor. Virgilius. Namq̄ volans liquidis in nubi
 bus arsit barundo. Et in euangelio. In ignem mit
 tent et ardet. Per translationē ardere ponitur. p. ar
 denter seu impatiēter amare. Et sic modo cū accusa
 tio: modo cū ablatiuo cōstruitur. Virgi. Coxydon
 ardebat alexim. Horatius. Non aliter famio dicunt
 arsisse batillo Anacreonta teum. Interdū. p. festina
 re. Unde ardens. p. festinante ingenio acutoq̄ po
 nit: q̄ instar ignis omnia penetrat: sicut e contrario se
 gnis dicitur tardus quasi sine igne. Virgili. Instant
 ardentes tyri. Interdū pro fulgore emittere. Idē.
 Tyriq̄ ardebat murice lena. Tū et ardēs pro can
 dido a candore flammę. Idem Ardentesq̄ auertit
 equos. Interdum pro dolore irasce: ut apud eūdem
 lib. ij. Proxima queq̄ metit gladio latūq̄ p. asmen.

Ardens agit limitem ferro te turne superbium: Ce-
de noua querēs. Interdum pro consumi. Cic. Quo-
niam nuntio videndi te desiderio ardebat. Interdum
pro optare. Pliny. Ardeo te videre. Virg. Patrias
mori p. membris ardent. Huius composita sunt ex
ardeo/inardeo/ r per ardeo: in quibus p. postio au-
get vim significatiōis.

Ardesco is. ardens flo. Grego. Sed ad hec audita in-
ardescit animus: tamq̃ illic cupit assistere vbi se spe-
rat sine sine gaudere.

Ardelio: hō iniquitas: et bucatēs illuc sp. volitās sal-
ens r omib⁹ negociis sese immiscens.

Ardus a. um. altus et difficilis. Quidius. Ardua pri-
ma via est.

Ardea: avis quedam quasi ardua: quoniam volando
alta petit. A grecis dicitur ἀρδαῖος. Virgil. Aras
altam supra volat ardea nubem. Huius diminutiū
est ardeola. Est et ardea nomen vrbis in latia a feruo
re regio sic dicta: que xvij. miliaria ab vrbe est po-
sita. Bar. Ardea solitino pestanaq̃ rura petantur.
Quis cleonco sydere feruet ager.

Ardentes populi sunt ardeę incolę: habet penul. p. 10.

Area proprie dicitur locus purus in vrbe sine edificio:
quem greci plateam dicunt. Dicitur area q̃ ardore so-
lis sit facta arida et non possit quicq̃ generare: qui-
dam ab ara deducit: q̃ sicut hec ara pura est: ita areę
in vrbe siue i domo loca pura sunt id est sine edificio.
Vel q̃ sicut areę flammis: Ita areę et solis ardore
torrentur. Galla. Cępus ē planities ampla et gran-
dis: id eo q̃ spaciōse plateę areę ve campi nomen acci-
piunt. Unde Romę campus martius. Nam locus
huiusmodi vocatur area. Suetio. tamen in Cęsa. po-
suit aream p. loco puro accōmo dato foro extruendo
cum inquit. Forum de manubijs inchoauit cur? area
super tertium milies constitit. Item area dicitur
solidum/ terrenum/ planities glabra: id ē locus pur-
gatus coęquatusq̃ et cylindro consolidatus plateis
amplitude similes: vbi frumēta arefescunt r terunt.
ds qua Virgilius lib. j. Georgico. Area tum primū
ingenti est equāda cylindro. Columella libro tertio.
Area quoq̃ si terrena erit: vt sit ad trituram satis ha-
bilis primum raditur. Et area est per diminutionem
areola subacta est terra probe atq̃ lata seu serenda:
quales sunt in hortis in quibus quadrata quedam et
bene subacta atq̃ coęquata spacia i que mor semina
iaciantur. Columella. Areę sic informādę sunt vt fa-
cile runcantur manus ad dimidiam partem latitu-
dinis perueniant. Columella lib. sexto. Crebro pu-
rem terram duos alte digitos inferemus r modū
ce rigabimus stramentisq̃ areas cooperiemus. Et
huiusmodi areis locatis magni proventus capiebantur.
Cic. in Para. Et enim si isti callidi rerū estima-
tores prata r areas quasdam magni estimant q̃ eius
generi quasi nocerēt: nihil potest rē. Ites area vocat
moribus in capite cum capillosum profusio. Item
Area siue Aria media producta insula est in ponto
versus colchos/ mari sacrata.

Areola cum accentu in antepenultima diminutiū ab
area. Columel. lib. vj. Cum terram bene subegeris
areolas facto. Hieron. in Can. Bene illi? sicut are-
ole aromatum consistę a pigmentarijs.

Aratoz: qui aream purgat et in ea frumētum triturat.
Columella libro secundo. Atq̃ hoc sup. emum area
tozis emolumentum percipiendorum seminum que
terre crediderat.

Aridus a. um. penulti. cor. siccum quod naturalem hu-
morem amisit. Ambro. Arida terra dicitur est nō solū
ad gen? sed etiam ad speciem terrarū refertur vt sit
vtilis sicca habilis et apta cultur. Arida aut̃ expref-
sio nature est. Terra appellatio quedam simplex ne

gocū. Interdum Aridum ponitur p. puro r lucido.
Plautus in Rud. Arido arido. Interdum pro
bozifico acuro cum de sono loquimur: quia ea q̃ ar-
da sunt cum frangi ceperint nimium atq̃ bozificum
sonum edunt. Virg. lib. j. Georgico. Et aridus altis
montib⁹ audiri fragor. Huius diminutiū ē aridul⁹.

Ariditas que r ariditas dicit pro siccitate. Bar. Frig-
ore atq̃ humore ariditatem miscet.

Areo areo arui arid⁹ sum. Plautus in Rud. Utinam
fortuna nunc anatina vterer: vt cum essem ex aqua
arerem tamē. Quidam hoc verbū ab ara deducunt:
in qua que dijs immolabantur toreri solebant. Alij
vero ab ara: sed per contrarium sensum. αρω τοῦ
ἀρᾶς quod significat irrigare q̃ aridū minime sit
irrigatum. Hui⁹ composita sunt ad areo Erareo In-
areo Obareo Perareo et Subareo.

Arefco: aridus flo. Cicero lib. ii. ad Herennii. Nihil
lachryma citius arefcit. Ad arefcō probe arefcō sicut
Erarefcō. Lato de re Rustica. Vestimenta ne cineę
tangāt amurcam decoquito ad dimidium: et vngito
fundum areę r extrinsecus et pedes et angulos: vbi
ea adaruerit vestimēta condito. In arefcō intus siue
penitus arefcō. Columella lib. j. Deinde cuz p̃dicū
rectorium inaruit. i. aridum intus penitus factum
est. Obarefcō circum siue omnino arefcō. Lactanti-
libro de opificio. Vices. i. membrana illa perlucens
quā sicari r obarefcere nō oportet: nisi humore ter-
sa purenitate obolefcit. Perarefcō valde arefcō.

Arefacio: aridū facio. Lul⁹ passiuū est arefcō p. pericor.

Arelate: ciuitas est in mediterraneo narbonēsis gallię
a Plinyo dicta colonia Sextanorū quoniam ex septa
legione coloni deducti sunt.

Areę grece ἀρης quattuor significat. Ferrū interdū
bellum. Aliquando vulnus: sepius vero Martem.
quo nomine et nos et ferrū et bellum: et vulnus si-
gnificamus. Ab ἀρης Aries quasi martialis sicut
a marte martius: nā etiā mathematici dicūt martis
esse domū arietē r scorpionē vt etiā ob puenientiam
insupus dicat aries a marte: a grecis tñ deducendo.

Arete grece ἀρετή latine virtus. Unde philaretus
proprium nomen: et significat amatoz virtutis. Est
etiā arete nomē mulierē vror. Alcyoni regē pheacū.

Areopago: penul. corep. Martis vicinū ἀρεῶς
Martis παγῶς vicus. Nam vicus erat Athenis
a templo martis sic cognominat⁹ vbi primū iudiciū
capitis actum fuisse dicit Pliny. lib. vij. Et inde
Areopagite illi dicebantur: qui in templo Martis iu-
dicabant: quod iudiciū equitissimū habebatur.
Nam cum Mars qui grece dicitur ἀρης homicidiū
crimine reus fieret iudicantibus duodecim dijs in eo
pago ser sententię absolutus est. vt Stephan⁹ By-
zantius docet r multi alij greci: verū quid ageretur
in areopago Julius quidem pollux libro. viij. scribit
de magistratibus athenensium et eorū locis: Areo-
pagitarum magistratus erat iudicare de cede: et de
statu reipubl. prouidere vnde ait οἱ Ἀεργεῖα ἀρ-
γοῦτες οἱ καθ᾽ ἕκαστον ἐπὶ αὐτοῦ μέγα τόδῳ
ὕψιστος εὐθύρασ ἀεὶ τοῖς ἀρεοπαγίταισ
προσσιθούσῳ ὑπ᾽ ἀπὸ οἱ ἄε ἐλπίκατο τοῦ
φοροῦ: sed multa essent dicēda: que Paulianus scri-
bit de grecia illustrata et ali.

Arethous rex fuit in arna vrbe boetię.

Arethologus: penultima corepta Dorpbirione teste
garrulus r loquax dicitur in ostentatiōe virtutis vn-
de nomen deducitur ἀρεθῆ enim grece virtus: et lo-
gos sermo siue verbum/ sententiā/ ratio/ p̃ofa/ cura/
studium: r multa alia. Suetonius in Augusto. Fre-
quentius arethologos et feros r solemnes nonnūq̃
tantum iocularitate celebrat. Juuena. Et mendax
arethologus. Arethologus etiā dicitur iqui fingēdis

mendacis auditores mouet arte verbor. Sed tunc
 effer contra Porphyrionē. Nō em̄ ab ἀρετή / sed ab
 ἀρετῶν placeo: sed ἀρετῶν id est placidus et logos
 sermo: quasi areta logos / vir placidi sermōnis: blādus
 multa delectatione / affabilis mitis et dulcis.

Arethusa penultima producta: virgo venatrix. Diane
 comes ab Alpheo amata: in fonte Sicilię apud Sy-
 raculas conuerſa est. Virgilius. Et tandem postis ve-
 lor arethusa sagittis. Unde et Syracuse arethusi-
 des dicte sunt: ab arethusa fonte formata patronymi-
 ca femina. Quidiuſ libro quarto Falſo. Atq; sy-
 raculas arethugides abſtulit armis. Claudius. ſu-
 it et Arethusiſ ſons Smyrne. Tertius in chalcidia.
 Quartus in Itaca. Est et Arethusa locus ſyrie mu-
 nitus iuxta emeſā ſexdecim milibꝫ paſſuſ: a qua are-
 thusiſ: vt inquit Strabo.

Arenā ciuitas Thulię grecis cōdita eo tpe quo po-
 pulus Iſrael ſub iudicibus regebatur.

Arenſa: lae maioris armenię: de quo Pli. lib. vj. Ty-
 gria inſiuit in lacu arenſi: oia illata pōdera ſultimen-
 te. Solinꝫ vocat eū arethusiſ: Strabo Arenē.

Arena: tenuiſſimus puluis aridus. Ideoq; ab aridita-
 te deductū nomen quidā exiſtimant. Laret em̄ omni
 bumore et ſucco: vnde et plurimū aque ebibit. Et ita
 ſine aſpiratione ſcribi debet. Nec quēq; mouere de-
 bet q; arena habeat primā breuiſ: areo dō producta:
 cum deriuatiua non ſemper primitiuorū naturā ſer-
 uent. Alij ab herendo q; ſibi iucem propter tenuita-
 tem cohercant: vel q; cum calce parietibus inhere-
 at: ſicut in fabricis videmus. Et ſic cum ſ. ſcribunt.
 Eius vero tres ſunt ſpecies: ſcs ſoliſia: ſiuiatica: et
 marina. Inter quas groſſior tabulum nuncupatur.
 Quandoq; tamen Arena ponitur pro loco in quo
 pugnant gladiatores. Suetonius in Auguſtum.
 Quodā autem muneris die partioꝝ obſides tunc
 primū milioſ per arenā mediam ad ſpectaculum in-
 duxit. Hinc arenarij dicuntur gladiatores qui in are-
 na depugnant. Quandoq; forum arena dicit: quia
 illic ſic depugnant actores cauſarum: vt in arena gla-
 diatores de gladiabantur. Seneca. Hoc ita habitū
 eſt ſcholam quaſi ludum eſſe forum arenam. Hinc
 Plinius Arenam ſuam appellat centumuiros: quo-
 niam in iudicio centumuiroali certabat frequenter:
 ſis oratoris. Hoc nomen licet pluralem numerum
 non habebat. Virgilius tamen dixit: Quā multę ce-
 phero turbantur arene.

Arenaceus a. um. quod ex arena eſt.

Arenarius ria. rium. quod ad arenā pertinet: vt / Sup-
 piter arenarius.

Arenolus a. um. quod arena abundat. Pli. Littus nō
 arenolus: ſed alga et fluuiorꝝ ſordibus plenus.

Arenatus a. um. quod ex calce et arena factū: ſicut mar-
 moratū quod ex marmore. Plinius. In grecia tecto-
 rijs etſā arenatū quod ducturū ſunt prius in mortar-
 io ligneis vecibus ſubigunt.

Arenula dimi. ab arena: que eſt tenuiſſima. Pli. libro
 xxx. Arenule que inueniuntur in conibus cochlearū
 cauſis dentū inditę ſtatim liberāt dolore.

Arguo quis. qui. quā. imputo ſiue accuſo: et cū geni-
 tivo ſepius ꝑ ablatiuo conſtruitur. Curtius. Diſi-
 nem modo auaricie: interdū et deſectioſis arguebat.
 Cicero lib. ij. ad Herenniu. Et ſi quiſq; ſurti arguat
 dicat eū eſſe hominē improbū: auarū / fraudulentum.
 Similiter quando ſignificat reprimendo cum ratione
 et argumētis: vt in Sen. Certe mendacū nos argu-
 ere non poterit. Plautus in Amph. Et ecce video
 qui me miſeram arguit ſtupri dedecoris. Si dō id
 quo quis arguit non exprimit / accuſatiū tñ haber.
 Lactan. lib. ij. Tu ergo te ſibi arguit. Propie tñ
 arguere eſt offendere. Cūq; Degeneres animos ti-

mor arguit. Diuiſ cōpoſita ſunt et arguo et redar-
 guo. Salu. Lentulū diſſimulante coarguunt ſermo-
 nibus: quos ille habere ſolitus erat. Sciendū eſt: q;
 licet Arguo argutū ſupinū faciat: et quo argutꝫ par-
 ticipiū: tñ futuri tps eſt arguturus. Salu. lib. ij. hi-
 ſto. Quos aduerſi multi ex byntia volentes occur-
 rere falſū ſiliū arguituri. Mā vt docet Pulci. Que-
 dā ſunt verba in utā ſupinū formantia: quoz partici-
 pia futuri termināt in iturus: et verbalia in itio: vt ar-
 gutū arguturus: tutū iturus: ſputū ſpuitur: ſpui-
 tio: plutū pluiturus pluitio.

Argutus a. um. participiū. Plautꝫ in pleu. Argutꝫ ma-
 loꝝ facioꝝ. Quis dō eſt nomen modo pro malicio-
 ſo et falſo: qui cū lepore quodā que cupit dicit facit
 ve: quaſi arguens acute et inueſtigans. Dodo. ꝑ ca-
 noꝝo reſonātiq;. vt arguta hirundo. Et arguti boies
 qui multū et celeriter loquuntur ab argo nauē: que a
 celeritate dicte eſt. ἀργος em̄ velox dicit. Vir. Ar-
 gutos inter ſtrepere anſer bolozes. Dodo pro exiſt
 breui et quaſi acuto. Idē lib. iij. Geo. Argutūq; ca-
 pte: breuis alius / obefaꝝ terga.

Argutia e. dicitur acute et malicioſe dictū vel factum.
 Plau. in Duſ. Et a culina ſis foras maſtygia: q; mi-
 bi inter patinas exhibes argutias.

Argutor: penul. produ. deponens: ab argutus ſit: et ſi-
 gnificat procaciter ploquoꝝ. Meuius. Quādo ad lu-
 dos venit: alū cū tacerent totū diē argutatur quaſi cū
 cada. Eſt et argutari ſubſiſtere. Titu. Terra hec eſt no-
 ua qua tu ſolitus argutari pedibus cretā dum cōpe-
 ſcis: veſtimentaꝝ leuas. Reperitur et arguto in ca-
 dem ſignificatione.

Argutulus: dimi. contemptui deriuatū: et nō blandien-
 di cauſa: vt homunculus et homulus.

Argumentū (vt a Quintil. diſſinitur) eſt ratio proba-
 tione preſtans: qua colligitur aliud per aliud: et que
 quod eſt dubiū per id quod dubiū nō eſt: confirmat.
 Sumitur interdū etſā pro materia. Cicero. Quoni-
 am nullū ſcribendū argumentū mihi relictum eſt. In-
 terdū pro coniectura. Interdū pro veriſſimi proba-
 tione: vt ſunt argumenta comediarꝫ. Interdū ꝑ ſum-
 ma verſibus expoſita.

Argumentatio eſt explicatio et enarratio argumenti.
 Accipitur et pro eo quod mente cōponitur. Ambro.
 Cognito q; Helſeus eſſet qui conſilijs et argumēta-
 tionibus eius obuiaret.

Argumentoꝝ: rationibus nitoꝝ ad aliquid ꝑbandū.

Argemilla vel argemilla: inſula ad continentē troa-
 dis prope argenicā promontoriū locata. Iuxta quē
 locum Alcibiades extinctus eſt.

Argenos latine dicit albus / ſplendidus. Feſtus. Arge-
 num argenti ꝑ candidū. ἀργυροꝝ.

Argeros ſignificat velocē et candidū / ſplendidū et ſtre-
 Argus nomen ꝑriū regis argiuoz. Dic ſili / (nuū-
 us apis fuit: ex cuius noie argi argui appellati ſunt.
 Quo regnante cepit vti frugibus grecia: et habere
 ſegetes in agricultura: delatis aliū de ſeminibus. Et
 poſt obitū deus haberi cepit templo et ſacrificijs ho-
 noratus. Fuit et alius Argꝫ: qui a poetis oculis ple-
 nus fingitur: cuſtodire Junonis imperiū. Inachi ſi-
 liā eius deꝝ pellicē i bouis ſpecie conuerſā. Qui poſt
 ea a Mercurio interfectus fuit. Unde et argiphon-
 tes cognominatus eſt q; Argū peremerit. Unde ce-
 tum ſtellarꝫ luce diſtinctū Argus dicit. Et argus vo-
 catus fuit nauis architectꝫ: a quo Argonautę. Eſt et
 argus adiectiuū ꝑ argiuo: vt eſt apud Plau. Macꝫ
 ambitrio argis et Argo patre.

Argo generis ſc. nauis quā Jafon duxit ab Argo ar-
 chitecto. De quo Flaccus ad Lbarū. Tritonia deuo-
 lat argū molliri. Hunc puppē iuber et demittere fer-
 ro roboꝝ. Seu ab argon quod eſt velox: vt inquit

Diod. Inde argenti (ut sentit Probus) dicti sunt: quia multum esse celerem loquuntur. Alii autem argo nominata esse ab arguis: hoc est grecis. Quod sentire videtur Cicero lib. j. Tul. cum ait. Et eas angustias per quas penetravit ea que est nominata argo: quia argui in ea delecti viri veteri perdebant pelle inaurata arietis. Inde argonautae dicti sunt.

Argos in ling. gene. neutri: in plu. mas. ut hi argi. **Doro** ra. **Apium** ducit equis argos dicesq; mycenae. **Argi** lib. j. **Mercurius** antiochae comitatus missus ab argis. Est autem ciuitas non longe ab Athenis peloponnesi caput: et omnibus ciuitatibus grecis antecellebat. **Cuius** rex primus **Doro**neus fuit. Dicta argos ab **Argo** rege: ut scribit **Augustinus** libro. xvij. de ciui. dei. Hanc argui greci dicti sunt: et argolice sinus: et argolice ouces: et argolica regio. Alia est ciuitas Argos thessaligae quod pelagicon dicunt. Alia in Achaia non longe a mycenis: que et **Dippion** vocatur. Et in Aetonia amphibologicum. Est et argos quedam greciae pars. Omnia quoque litteralis ora dicebatur argos: et ante danau argidae: hoc est argui. Argos quoque grece dicitur tardus. **Dionysius** in endecasyllabo **Dar**. Non nautas puto vos: sed argonautas. Ubi allusio est ad famigeratos nautas: et intelligi non vult pigros et lentos nautas. Et argos nauis signum celeste ostendit **Idus Martii**.

Argis aduerbialiter in loco. **Plinius** libro. xvj. **Argis** etiam olea durare dicitur.

Argeus a. um. id est quod argui. **Boetius** libro. iij. **Lar. Tiber** argeo possit colonos: ab argos urbe. Et argeus mons est ab una parte **Lapadociae** cingens.

Arges (teste **Varro**) dicebant scyprae effigies que per virgines veitales iacebant singulis annis in **Thyberini** per pontem sublicium. **Arges** etiam dicebant loca sacra **Rome** argeoz. **Varro**. Reliqua urbis loca olim discreta: ut argeoz sacra argeos dicos a principibus: quia cum **Mercurio** argiuo **Roma** venerunt.

Argia pe. pd. nomen **Adrasti** regis **Argiuoz** filii: que conuersa fuit in fontem sui nominis.

Argie pluralis numeri femininum: oppidum est **Laconie**.

Argolica a. um. id est quod argui: ut regio argolica.

Argonautae dicti sunt heroes illi qui cum **Iasonem** in **Colchos** profecti sunt: ex quibus precipue fuerunt **Castor** et **Pollux**, **Telamon**, **Orpheus**, **Mercurius** et **Diomedes** pueri sic cognominati a nave qua in nauigauerunt: qui fuerunt supra quinquaginta: ut **Orpheus** libro primo: et **Apollonius** in catalogo heroum.

Argiletum ab argo dicitur: quia eo venerit: ubi sepultus sit. **Ubi** **Argolus** siue argus dux argeoz apud **Euandrum** hospitatus est. Cum in suspitione regni ueneret: clauso noctu ab arcadibus est interfectus: ut uolunt inscio **Euandro**. **Cui** **Euander** tumulum fecit: et loco nomine ipsius a leto: id est morte **Argoli** siue **argi** **Argiletum**. **Varro** scribit **Argiletum** etiam dici ab argilla: id est creta: cuius copia illic erat. Erat autem **argiletum** locus in urbe prope palatium: ubi tabernae **bibliopolaz** erant: que **argiletanz** dicebantur. **Dar**. **Argiletanas** manibus habitare tabernas.

Argilla: est terra cretosa et candida / qua figuli utuntur ad uasa faciendam. **Iuuenalis**. **Argylla** atq; rotas citius proferat.

Argema: in oculo: cum uelut circuli oculi infestant: que greci **Strim** dicunt. Latine albugo vocatur: et leucoma etiam grece a candore. **Uidesse** esse id est sere quod leucomata. i. albugines a candore.

Argyrippa: ciuitas in **Apulia** qua **Diomedes** edificauit: a qua **argyrippini** dicuntur.

Argyrius latine argenti: a quod **argyrocop** argentiarius dicitur. **Argyrolagus**: quosdam que (γυροσ και κοπιω) reus argenti: αροτου λεγειν

Argyrones: **Etolie** fluminis propter argenteum aequum **Argyraspidas** dicimus eos qui argenta (candore) imta scuta ferunt. **Unde** sicut refert **Lampadius**. **Alexander** imperator: romanus non solum fecit argyraspidas / sed et **chrysalpidas**: ita ab aureis clypeis nominatos / αροτου.

Argyrotos: argenteum arcum gerens: quo nomine dicitur est **Apollo**. **Isidorus**.

Argentum primo signatum est anno urbis quingentesimo octogesimo quinto. **Quin**. **fabius** consul: quinque annis ante bellum punicum primum nota argenti bige et quadriga. **Unde** bigati et quadrigati numeri appellati sunt. **Aureus** quoque nomen sepe argenti mosco anno post argenti percussus est: in quo primo consulum: deinde imperatorum capita imprimi ceperunt: et ab his sepe nomina accepere. **Argentum** candidum est: unde et a grecis argyros dicit. **In** puteis reperitur: ex quo non potest nisi cum plumbum nigro / aut cum uena plumbi: que iuxta argenti uenas plerumque reperitur **Hallenam** uocant. **Aliqua** argentum ponitur pro suppellectili argentea / puta cyphis / cochlearibus / alij que ad mensam ornanda exhibentur. **Plautus**. **Tu** esto lecti sternatorum: tu argentum eluito.

Argentarius: uulgo capio: siue mensarius: a grecis colymbista et trapecta dicitur. **Ubi** **Plautus** in **Lur**. **Trapecta** et argentarius. **p** eode accipit. **Sed** iureconsultus. **ff**. de edendo ostendit argentarios maiores melarios: et quoz officium atq; ministerium publica habet causam. **His** rationes conueniunt. **Auctor** est **Seneca**: argentarios preesse publicis actionibus.

Argestes: uentus occidentalis frigidus. de quo **Dionysius** lib. ij. **Ab** occasu equinoctiali fauoni: ab occasu solstitiali corus / **gephyron** et **argesten** uocant.

Ariadne: nomen proprium eius: qua delectata a **Theseo** bacchus rapuisse dicitur est a poetis.

Aricia: urbs in **Italia**: abest ab urbe ad decimum lapidum: qua edificauit **Dipolitus** thesei filius: et a nomine coniugis **Ariciae** appellauit. **Iuxta** hanc urbem erat nemus: quod aricum dicebatur: in quo egeria nymphae erant: cum qua loqui solent ferunt **Numa** romanorum rex. **Erant** et aricum lacus / quod **Numa** **Dianam** uocabat: in quo nunc quoque inuile cum proceris arboribus nobilibus conficiuntur.

Aries etiam penul. corae: qui inter oues integer est: et teneatur ad generandam sobolem. **Teruet** quoque cui inuerti vel adprei sunt: testiculi: **Ab** ara dicitur aries / quod aris imponi ad sacrificia soleret. **Arius** similiter dicitur bellica machina appellatur: materia ac tabularis testudo contereitur: que ne flammis exuri possit: corio siue alitio uelitur. **In**trinscus recipit trabem: que si adunco prefigitur ferro / saly uocatur: ab eo quod incuruata est: ut ex muris lapides extrahat. **Si** quoque caput ipsius ferro tegitur **Aries** appellatur / quod in star arietini capitis fieri soleret: vel quod habet durissimam frontem qua subruat muros: vel quod more arietum retro cedit: ut uehementius feriat. **Testudo** autem a similitudine naturae testudinis uocabulum sum: propter: quia sicut illa modo reducit caput: modo protrahit: ita huiusmodi machina interdum reducit trabem: interdum effert: ut uehementius feriat. **Est** et **Aries** celeste signum primum in zodiaco. **Aries** etiam marinus piscis siue marina belua est candore tantum: quibus assimilatus grece κριοσ dicitur. **Sed** rem mirificam tradit **Helianus** discipulus **pausanis** / libro septimo. λεγουσι Λαραβασσ οτι αρταρ αυ τοισ ποδι μισ σπταρβεισ υπο μουσι κησ μαλ λορησ πο του χιλιδου.

Arietinus na. num. pe. pro d. quod est ex arietem. **Plinius**. **Arietinum** iecur ad id uile est.

Arieto as. pe. corae. percutio: tractus ab arietem similis

dinetur? firmissimi caput z solidissima cornua faciunt: ut magno impetu qd obiectis percutiant.

Arbel quidam puant esse Areopolim ad idolo Haris quod illic situm est. Interpretat autē Leonē dei hierusalē figuratit significans.

Arion cybarcd optim' ex lebo insula. De quo Herodorus scribit q cū a nauis coactus esset se e nauis in pelagus demergere a Delphine exceptus: ab eoq i Laconiam deportatus fuerit: anteq nauis illuc ap Ariminum ciuitas Italię a flumine pro plicuissent. pinguo eiusdem nominis sic dicta. Hęc quondam Ambrosiorum colonia fuit: sicut et Rauenna: verum utraq Roma accepit inquilinos. Habet autem hęc ciuitas portum edificata anno ante Chulsi exortum ceter. Ptolemeo lagi filio egyptiis imperatē: Dub. Sempromio et Apio claudio consulibus. Ad quam uisendam compolitis Sicilię rebus Sempromionis nauigauit. Eam Octauianus amplauit: et a Liburnis diruta Diocletian' repositus: fustiq liburnis arcum triumphalē in ea erexit.

Arimphæ sunt populi Aste septentrionalis. ppe ripheos mores: habent p domibus nemora: p alimentis vaccas: z tā feming q mares comas tendent.

Arimaspi populi Scythię Europe versus Aquilonis exortū: ut libro septimo refert Plinius: qui ynicum in media fronte habent oculū: et cum gryphis continue preliantur.

Aristippus nomen philosophi crenatē: et apud nos dicit optimus equus. Hic dicere solebat q lauitior vitus nullo erat impedimento ad bene uiuendum. Hic Socraticus auditor: fuit: pum' Socraticoz merce: de philosophopibus est: habuit ingenū ad omnia prope: loco et persona simulanda omnino promptū. Et ob hoc Dionysio preter omnes erat charus. Et ut presentibus uoluptatibus libenter fruebat ita z ab sentes facile contemnebat. Hic cū e patria in Greciam philosophandi causa proficisceretur: iussit seruos autz proficere: ut expeditiores ad iter capessendū essent. Summū bonū poluit i leui motu ad sensū emanant: id est in uoluptate copiosis sensus titillante. Qui ab eo superant: z in dogmate permanerūt: ab hominis patria Cyrenaci sunt appellati. Tradunt Platonē dixisse soli Aristippo et chlamydē et pannam ferre datū est. Hęc omnia aristippum decuit status et color et res. Fuit et alter Aristippus huius nepos et filia. Hęc didactus: dictus quasi a matre doctus. Hic in nauigio a tēpeltate deprensus: timuit z expalluit. Et interrogatus quare pbs timeret: cū ipse cōtra nihil timeret: festiuiter respondit nō eandē sibi et illi causā esse: quonā is non esset magnopere sollicitus pro anima nequissimi nebulonis: ipsū autē pro Aristippi anima timere.

Aristocrata: optimatū principatus. vbi optimates republi. tractant. **aristos** καὶ κρατος υτοκο/ **Aristocides** penulē. correpta: Diocometi ty **Arstippanus**: qui Sympthalidē uirginē adamauit. Vide in dictione Sympthalus.

Aristoteles penultima correpta: nomen philosophi peripateticorum principis. A quo Aristoteles et aristotelicus adiectiua.

Aristoreus pe. pro. nomen proprium musci. **Aristomenes** penulē. core. nomen meien viri: qui ita stitimus (ut scribit Hiero.) vicis lacedemonys: et quodā tempore nocturna lacra celebrantibus q uocabantur tacyntina: rapuit de choris ludentiū uirgines. et tota nocte gradu concito fugiens: excessit de sinibus spartanoz. Cūq eas comites ei' uel lent violare: monuit quantū potuit ne hoc facerēt: et ad extremū quosdā nō parentes interfecit. Ceteris menū coerctis: redēpē poltea a cognatis puellē: cū

Aristomenē viderent cedis reū fieritādū ad patriā nō sunt reuerse. Hic iudicum aduolūtę genibus: defensorē pudicitię sue cernerent ab solutum.

Aristo pbs cognomento serpicus: qd latine questoz: consideratoz dicit. Semp em in querendo considerat dog fuit. Vide in dictione Pyrrho.

Aristidea pe. pro. pnceps arbenicis: cui cognouit sic iustus: alter fuit pictoz insignis.

Aristophanes pe. cor. nomen. pui phi et comici valde maledici: cuius noie comedię sunt impressę.

Aristobolus nomen. pui iudeoz regis.

Aristophoz pe. cor. vas quo prandū deserit: latine dicitur. **aristos** Top em prandū dicit: **poro** porto.

Arista ab ariditate dicitur: q sit omnino arida. Est em prima pars que primo arefcit: vel quia seges cū arefcit secatur. Et proprie aristę quali tela spicę frumentis sunt siue sping: siue aculei quibus a molu auum minorum illa tueantur. Cicero in Cato. fundit frugem spicę ordine structa: et contra auū minoroz molus munitur vallo aristaz. Ponitur tamen quandoqz arista pro frumto. **Virgil**. **Chonia** pingui glādem mutauit arista.

Aritbmus: latine numerus. Inde arithmetica.

Arithmetica: numeralis scientia: que tractat de numeris et supputandi ratione. Hęc inter disciplinas mathematicas prima esse dicitur: quonā ipsa ut sit nulla alia indiget disciplina. **Arithmetica** autē z geometria et astronomia istius auxilio egent.

Armus: humerus. **Virgilius** libro tertio **Geoz**. **Densa** iuba z dextro iactata recubie i armo. **Differ** tñ armus ab humero. **Mā** humeri. ppe eoz sunt q recte cęli spectāt. **Unde** soli homini humeros esse dicim'. **Virg**. **Os** humerolq deo sitis. **Armi** do sunt beatoroz: quis de hominib' qñq dicant.

Armigatus tā. qd est ad armū ligatum. **Hiero**. **li. ii.** **Reg**. **Ero** aud ptecebat in organis armigatis.

Arma ab armis dicunt. i. humeris dependentia inquit scetus: ut scutum/ gladius/ z ea quibus preliantur tela. **Ser**. docet arma esse que armos regunt. **Ar**. ab arcendo arma dicta existimat: q bis arceamus hostes: ut fulcea/ lapides/ z hmoi. **Sed** reuera non solū hoc noie bellica: sed etiā oim fere artū instrumenta intelligunt. **Sic** etiam **Pollux** **οπλ** ruralia prolequitur: **quis** **Virgil**. largius pollicitus: tamen defecisse uideatur. **Sunt** em martis arma instrumenta oia quibus in bello utimur. **Unde** fraudes z consilia arma dicunt. **Virg**. **Et** querere conscius arma. **Arma** rusticoz: **rastra/ ligones/ z hmoi**. **Idē**. **Dicendū** z que sint duris agrestibus arma. **Arma** coquinaria: **lebes/ patella/ tripos/ olla**. **Plaut**. **Quā** eleganter instrumentum coquinariū armis. **Arma** studioz: **stilus/ pugillares libri**. **Plin**. **Cuius** arma erant: nō venabulā z lanceas: sed stilus et pugillares. **Naturaz** quoqz z pistoz instrumenta arma dicunt. **Virg**. **lib. v.** **Lolligere** arma iubet validisqz incumbere remis. **Et** libro **i.** **Lerealia** qz arma Expediunt. **Quāqz** arma accipiuntur. **p bello/ sicut** toga pro pace: **ut** **Ledāt** arma rōge. **Quāqz** dicunt insignia: quale nōnulli intelligūt istud **Virg**. **Arma** qz fuit Troia. **Consueuerunt** em antiqz suspēdere arma in postibus tēploz. **Est** autē hoc nomen arma pluraliter tñ declinatū: qm vniuocū sit: z plures res significet: quaz singule habēt sua noia: **ut** gladius/ scutū/ et hmoi. **Nel** ne ab armo artu corpis obliqui eius casus pferri censeant.

Arno as. armis induo seu munito. **Lactant**. **lib. ii.** **Cū** em natura hominis imbecillior/ q ceteroz animalū que vel ad perferendā vim tempoz: vel incurfiones a suis corporibus arcendas: naturalibus munimentis prouideria celestis armauit. **Lact** libro. **ii.** **de bel. pun.** **Itaqz** et muri reficiebantur/ et propugnaculis

armabant. Composita sunt de armo quod est armis
 exo. Idē libro. iiii. Consul triumphans in vrbē re-
 dit: Scilicet dicitur Volscos ante curiam hostiū sub-
 iugū n. milit. Ex armo: cuiusdē significationis. Sueto.
 i. Domi. Megantemq; vltra se tueri eū posse q; exar-
 mata esset a Jove. Exarmatas autem feras dicimus
 mansuetas. Lamp. de Helio gabalo habuit le-
 ones et leopardos exarmatos: quos edoctos p. m. i.
 suetarios subito ad secundam et tertiam mensam iu-
 bebat accumbere. Exarmo: circū armo. Idōz. lib.
 car. Hos vnde adductus per omne tempus ama-
 na securi dextras obarmet. Perarmo: perfecte vel
 pulchre armo. Tur. hoc modo instructo exercitu ac
 perarmato babylone copias mouit.
Armatio et armatura: rem ipsam significant. Arma-
 tor: et armatrix: verbalia.
Armiger penul. core. qui lanceam / scutum galeāq; fe-
 rens armatum equitē in p. glo. sequit. Et plane apud
 antiquos armigeri fuerunt summi viri: et Dardolus
 fuit armiger Achillis. Plin. libro. xxxv. Clytū equo
 ad bellum festinantem: et ei galeam potenti armige-
 rum porrigentē. Armiger etiā dicitur qui cuiuspiam ali-
 inferiori: superioris suggerit. Plau. in casti. filius au-
 tem armigerum allegauit suum.
Armaria: ab armis: locus vbi cibaria / libri et similia re-
 condunt. Plau. in Cap. Cellas refregit omnes in-
 reclusas armaria. Et i. epi. Quin ex oculo atq; ob-
 signato armario decutio argenti quantū mibi libet.
 Plautus dicit. est armariolum.
Armamenta: nauū instrumenta vel munimenta: sicut
 funes et vela: quibus et muro esse possunt et medico-
 rum / et alioz instrumenta. Colu. libro. v. Nonnulli stre-
 nue fabricant nauigia: nec consumata perinde instru-
 unt armamentis ministris. Idōz. ad Pāma. Et q;
 sine emplastro venerat: et medicorū armamenta non
 habebat: circo medicina nō profuit. Et Plin. de vi-
 neaz armamentis loquitur.
Armamentaria: repositorya armorū sunt / et fere nauali-
 um: quale fuit illud quod Athenis p. philon fabricauit
 mille capax nauū. Plin. Armamentario mille nau-
 uū confecto. Linn. de bel. ma. Conflagrarunt et hor-
 rea regia et armamentariū cū ingenti apparatu ma-
 chinaz et tormentoz. Vale. mari. Habebat arma-
 mentariū omnis generis teloz copia referū. Deduci-
 turq; hoc nomen ab armamentū.
Armenta (inquit Festus) id genus pecoris dicitur / quod
 est idoneū ad opus arnorum: vt sunt equi et boues.
 In equis in bellū curritur. Clypei quoq; bouum corū
 armantur. Arro aliter. Armenta / q; boues ideo pa-
 rabantur / vt inde eligerentur ad arandū: inde armen-
 ta dicta quasi aramēta / postea tertia littera extracta.
 Unde Lolu. libro. vii. Armenta et armenta nomen
 a re traxer: q; nostrū laborē vel onera subuectando
 vel arando iuuarent. Precipue enī ab equis et bob;
 alijsq; eiusmodi: ceruus et alia aialia grandia armen-
 ta dici possunt: quibus elephāti et equi et hmoi aialia
 ad armis armatisq; militibus ferendis armenta ap-
 pellari queant. In cerui qui ad hoc nō sunt idonei:
 neq; etiā ad arandū inrer armenta cōputant a Cir-
 gil. qui ait: Hos tota armenta sequunt. De hoc etiā
 in dictione Hec dicitur.
Armentarij: armentoz custos. Virg. li. iij. Geor. Dia-
 secti Armentarij abber agit rectumq; larēq;
Armentarij: a. um. qd ad armentū p. nēt. Amb. de La-
 in. Tūc et sensū nostrorū quoddā genus aliud do-
 mitū mansuetū: aliud idomitū / quod armentario quo-
 d i motu mentis velut de sede atq; desoluto prumpit
 ad irrationabiles cōponis delectationes.
Armillę sunt ornamenta i circuloz modū que viri mili-

tares ab imperatoribus donati in sinistris brachijs
 gerere consueverunt. Hec Plin. brachialia vocat.
 Dicuntur autem armille ab armis: q; antiqui bume-
 ros cū brachijs amos vocabant. Tandē arma ab his
 dependentia sunt vocata. Linn. libro. i. Additur fa-
 bulę q; vulgo sabini aureas armillas magni pōderis
 brachio leao gēmatosq; magna specie anulos habu-
 erunt. Idōz. libro. ij. Re. Tali diadema quod erat
 in capite eius / et armilla de brachio illius: et attulit
 ad te dominū meum.
Armillatus dicitur qui armillas habet. Dio. Atq; ar-
 millatos colla molosa canes. Et armillatus nomen
 viri sub Nerone et Domitiano.
Armillum: vas vinarū in sacris: dicitur q; armo: id est
 humero deponeretur.
Armillistrū: festum apud Romanos: quo res diuinas
 armati faciebant: et sacrificantes canebāt tubis. Itē
 locus in quo buuimodo iudi fiebat. Tur. hoc nomē
 ab ambitu iustri dicitur existimat: q; ibi circumferretur
 pompa / et equi currunt.
Armenia regio Asię inter taurum et Caucasum mon-
 tes sita: et a Cappadocia ad caspiū mare vsq; poten-
 sa: ab Armenio tessalo comite: vt inquit Stra. Sic
 dicit. Et vt Plin. libro. vi. auctor est: duplex est: ma-
 ior. s. et minor: vbi p. ciosū inter reliqua aromata na-
 scitur amomū. Itāc bebzī Ararab vocat. In ea Ara-
 pes fluuus et pars Euphratē / et Tigridis: et insignis
 ciuitas Artaxata.
Armeniacus dicitur q; primū genus eius ab Armenia
 sit aduētū. Itōc autē genus pomū Armeniacū dicitur:
 quod p. cios periscum etiā dicitur. Et vt inquit
 Hippocrates: calidum est et stipitium: stomacho vti-
 lis in cibo sumptus.
Armozacea e. vt inquit Palladi. agrestis raphan^{us} est.
 Dicit a Col. etiā armozadū armozacoꝝ cyma.
Arnon (vt Josephus lib. iiii. scribit) fluuus est qui de
 montibus Arabię descendēs in stagnū Bysbalitē
 erumpit: diuidens Hoabitidē et armontidē.
Aro as. pp. iē significat terrā iā proficissam rursus vo-
 mere euerto. Plinius. In arando magno pere seruā-
 dum est Catonis oraculū. Quid est primū? Agrum
 bene colere. Quid secundū? Bene arare. Quid ter-
 tium? Stercorare. Composita buius verbi sunt: De-
 arō / eparō / perarō / inarō et subarō. Plinius. Sunt q;
 iam naras inarant segetes.
Arato: sumit dicitur q; pro boue q; pro homine bouē ducentē.
 Plin. Arato nisi incuruus p. guaricatur.
Aratro instrumentū quo terra arat: greci aratro dicunt.
Arro tras. quasi aratro: qd est segetes iā natas rursus
 arando p. cindo: qd impinguādū agri causa fit.
Aromata: latine odoramenta. Et inde aromacopolat
 quem nos Aromatariū vocamus: qui aromata ven-
 dit. Hęc opo. u. a.
Arpe: falsi siue ensis falcis. Vide infra i dictione Har-
 pe: vbi harpia et harpagones que aspirant: quomā
 nūc in p. lē versa est aspirata.
Arpinū penul. pdu. ciuitas a qua arpinates dicti sunt
 eius incolę: quales fuere. D. Cicero. Plautus co-
 micus / et L. Varius: qui septies consul fuit.
Arostema penul. pdu. matris. Hęc appo. n. u. a.
 latine egrotatio. appo. n. u. a. egrotatio. arro. n. u. a.
 tatio. arro. n. u. a. egrotus.
Arenicū idē est quod arrenicū et auripigmentū: cui^{us} vis
 reprimi ac tolli efferentia dubij nō est.
Arrba e. et arrabo pe. cor. Hęc appo. n. u. a. vtrūq; su-
 mitur p. parte solutionis: que prius datur vt reliqua
 reddat. Teren. Ea relicta arraboni est. Hinc arrbo-
 as. a quo subarrbo: quod est arrbā facio. Amb. Anu-
 lo suo subarrbauit me dñs meus.
Arreptiu: qui a demouē rapitur: qui etiam arrepti-

eius dicitur. *Veteres Arreptitium dicebant larua-
tum: quasi a laruis arreptum.*

Arripio is. *Vide in Abripio.*

Arripio is. *vide in dictione Rego.*

Arrogo as. *penul. cor. significat tribuo. Hiero. in pro-
logo Edre. Interrogant hebreos: et ipsi auctori-
bus translatione me vel arrogent vel derogent fide.
Plerumq; arrogare est nimium attribuere seu arrogan-
ter presumere. Unde arrogans: qui sibi temere atq;
insolenter tribuit que in eo non sunt. Et arrogancia: per
qua temeritas atq; impudentia vana sibi comparat
auctoritatem. Item Arrogo: est in filium ac fami-
liarem asciscere: a quo fit arrogatio: que est cu is qui
asciscit alique in filium interrogatur an velit illu lu-
stum sibi filium esse: et is qui asciscitur rogat an id si-
eri patiatur. Vel ideo Arrogo dicitur: q per po-
puli rogationem fiat.*

Artenorbelys: *vide in dictione Androginus.*

Artinoe fuit filia Ptolemei Lagi filii: qui Egyptum
post Alexandri tenuit: et fuit iuxta Asymachii regis
Bacedonie forma prestantissima: a cuius nomine
Ptolemeus philadelphus eius frater urbem condi-
dit in cyrenica regione.

Ars multipliciter dicitur. Nam quedam est ars que in
speculatione tm consistit: vt astrologia: et theonice: id
est speculativa vocatur. Queda in agendo: que actu
pericitur: et practice: i. actiua dicitur: vt saltatio. *Te-
ren. in And. Quid est quod tibi ars mea efficere hoc
possit amplius. Quedam in effectu: que operis quod
oculis subicitur: et consummatione: non finem acci-
pit: qualis est pictura. Dicitur ars αρο τησ ορησ ησ
id est a virtute: quam greci vniuersaliu scientia vo-
cant. Est etia ars que constat ex preceptoz collectio-
ne: ab arto ras: q artis preceptus: id est angustis et
breuibus concludat: vt est ars Seruij: ars Donati:
ars Duiciani. Ars etia aluta vocatur: qua quis no
facile fallit: sed magis alios fallere potest: que grece
dicitur τεχνη. Ab ars componunt iners: solers: arti-
fer. Huius diminutiui est artiola.*

Artifer: *qui arte aliqua facit: dicitur q scientia sua p ar-
tus exercet: sive q apie operat iter se arte artifices.*

Artificium: *quasi artis factio: quod ars ipsa operatur:
vt cum dicimus orationem magno artificio compo-
sitam. Hinc artificiosus factum: quod cu arte factum
est: vt oratio artificiosa.*

Artus pe. *pro. dicit bonis artibus instructus.*

Artus: *qui alligant membra membris: ab artando. Sunt
em nodi membra vo trunci. Virg. libro. v. Et magni
membroru artus. Et dicit tm de animantibus: partes
sunt corporis inter iuncturas: dicit q inter se arten-
tur. Unde minores partes per diminutione articu-
li dicunt: quales sunt digitoz: quasi parui artus. Et
distingunt artus a membris: quia artus dicitur ossa
cu nervis et venis. Membra autē pprie vocamus car-
ne artus regente. Unde membra: superioz membru ps:
hoc est pellis. Sed sepe numero confundunt. Apud
Plau. in Vene. tamen artus dicit. Ita mihi impe-
ras vt ego huius membra atq; ossa atq; artua cominu-
am illo scipione: que ipse habet. Hinc deducit dear-
tuo as. quod est per artus diuidio.*

Articulus dimi. *ab artus est: et ponitur p iunctura siue
nodo: vel parte membru. Pl. Articulus membra distin-
git. Unde articularis morbus. Sed et in vite dicitur
tur articuli de nodo ad nodu. Luce. in Caro. Itaq; in-
eunte vere in his que relicta sunt existit tanq; ad arti-
culos samentoz ea que gema dicitur. Articuli etia
in montibus dicunt: vt apud Pliniu in calce operis
Sic articulos fidei tanq; membra religionis nostre di-
ferunt. Interdu ponitur p digito: vt apud Quis. li.
ij. de po. **Arteditus** ia quisq; suos amat: et sibi quid*

*fit. Certe sollicitis supputat articulis. Interdum pro
momento: et tepellua reru faciendaru bona siue pun-
cto: seu alicuius rei aut teporis particula. Teren. in
Adelp. Vide vt in ipso articulo oppressit ea. Hiero.
ad Jul. Filius meus frater tuus Asonius: in ipso ia
perfectionis articulo: cu mihi presentia sua tarde de-
differ/cito abstulisset: atq; in puncto temporis salue
valeq; dixisset. Itē Articulus color est. De quo Lic.
lib. iij. ad Veren. Articulus habet cu singula verba
interuallis distinguunt celsa oratione. Sicut articulus
dicit quo genus discernitur.*

Articularis et articulare: *quod ad articulos pertinet: vt
articularis morbus: qui et articularis dicit: qui per
omnes artus vagat/quo Aennius laborasse fert. Se-
re. Si vo articulos tabes inimica per omnes dele-
rit: et sicu betas cu melle iugabis. Vel pelagi latices
simul et baccheia dona Sumere curabis: nimio sed
parcito vino. Aennius ipse pater du pocula siccata in-
qua: hoc vitio tales fert meruisse dolores.*

Articulus las. *significat iungo: et quasi articuli: id est no-
du nodo appono. Aug. lib. iij. de ciuit. dei. Hec ca-
sola membra mouemus ad nutu/que copactis articula-
ta sunt ossibus: sicut pedes et manus et digitos.*

Arto ras: *sepe vigeo. Hiero. in plo. Judith. Et sepo-
stis occupationibus quibus vehementer artabar:
huic vna lubricatione dedi. Hinc coponitur coarto
simul continenter arto/stringo. Lactan. lib. vij. Tūc
annus breuiabit/et mensis minuetur: et dies in angu-
stum coartabitur. L. iij. libro. ii. de bel. pun. Anguste
fauces coartat iter. Inde percoarto: quod est mari-
me vel perfecte constringo. Col. lib. ij. Tūc demu co-
uertemus: et vtrūq; siccata percoartabimus i strigat:
atq; ita manipulos vinciemus.*

Artaces pe. *core. nomen ppiu parthoz regis: cui me-
morie hunc honore parthi tribuerat. ppter que sita co-
stituta regnu: vt oēs deinde reges suos artaces ap-
pellauerint: sicut dicit sunt egypti Ptolemei.*

Artis latine: *vois eleuatio: sicut et thesa positio vo-
cis: vt arma: ar/eleuatio: ma/positio est. In his duo-
bus p diuisione pedes legitimi colligunt.*

Arta ba: *mensura apud egyptios sextarioz. Ipx. copo-
sita ex numero p proter septuaginta duas gentes que
orbem impleuerunt.*

Archabanus: *nomen parthoz regis ex arfacidaz gene-
re qui inimicus. Ty. Cel. armenia inuasit.*

Artanes: *flum scythie traie in Istru defluens.*

Artemisus apud *Bacedones mensis Dauis dicit.*

*Quo noie etia vocatur mons Arcadie: sicut scribit
Plinius libro. iij.*

Artemisia *Dauloli Carię regis vxor: que insignis pu-
dicitie fuisse perhibetur: et viru vltra humanę affe-
ctionis fidem amasse creditur. Ma cu nobiliu poeta-
ru atq; historicoz laudibus predicetur in hoc vl ma-
time q defunctu maritu sic semp amauit vt viuū: et
mirę magnitudinis extruxit sepulchz: intantū vt vs-
q; hodie omnia sepulchra preciosa ex noie eius Dau-
seola nuncupentur. Est et Artemisia herba ab Ar-
temisia Dauloli vxore: vl ab Artemide dea cognosca-
ta. Eius duo sunt genera. Altera latoribus folijs: al-
tera tenerioribus: et non nisi in maritimis nascens.
Sunt qui in mediterraneis eodē noie appellat simpli-
ci caule/minus folijs: qua quida bethyon/aliu am-
brosia vocat: qua Pl. ambrosia putat q in Artemi-
sio mōte dicit abundare: a qua etia nomē sortita est.*

Artemisium *(vt Demosthenes pro Ctesiphone doc-
et) promontoriū Euboę ē. Et Artemisii lucus est. p
pe Aricia diang sacer: quasi dianu dicitur latini nemo-
rense dixerunt. Unde et nemorense rex dicitur est sa-
cerdos illius religionis.*

Artemon *omnis penul. prody. Nam grece αρτημων
c 3*

dicatur / siue artētib quodā quidam malum / quidam velum intelligunt nauis amplissimū: quod extenditur quasi arrectus temo: vt in Scribis apostolicē. Artemone leuato p̄m aure statum tendebant ad litul. *αρτημων ποσειδωνος* *αρτημων του ποσειδωνος* *αρτημων ποσειδωνος*.

Araxares: nomen proprium Xerxis filii: qui longinuis dicitur fuit: quonia manu altera haberet longiorē. Hic aiebat beneficiū addere longe magis regale esse q̄ auferre. fuit et alius Artaxerxes Lyri iunioris frater: cognomento memor. Hic cū pauper quidā malū ingēns magnitudinis ei obtulisset: iucunde suscepit p̄ sole inquitens: Hic is mihi videt: quē vidē quoz ex tua magna reddere posse existimē.

Araxata: Armenię ciuitas.

Arteria latine: significat venā vitale: seu semitā in qua est vitalis spiritus. *Hel.* Arteria est conceptaculum spiritus naturalis mixti confusiq̄ cū sanguine: i quo plus spūs est et minus s̄gūinis. *Ecc.* lib. iij. ad *He rem.* *Legunt* arterię si anteq̄ v̄or bñ pmulsa est: acriore complēt dā z interuallis lōgioribus v̄i conueniet. *Recreat* em̄ spiritū v̄or: z arterię cōdicendo requiescunt. *ερεπσοσ και τηρωσ αρτηριας υψηλα.* *Unde* quidā doctus fecit dactylā in primis trib' syllabis q̄ ridicule alij viderint.

Artocrea eg. z artocreas eg. mal. generis: epulā ex pane et carne. *Der.* *Artocreas* popello.

Artocopus pe. cor. pisto: seu factor panis: sed p̄ disp̄satorie siue oseruatore accipi solet: quasi qui in pane laborat. *Ma* *αρτοκοπος* panis: *κοπος* labor.

Artopetrij panes dicit ab artopetria instrumento panibus coquendis in cibano accōmodato: cuius meminuit Plautus in *Jul.*

Artopicius panis: q̄ ex fermēto duriore conficit / tore turq̄ in artopet. *Pl.* lib. xviij. *Silgineę* faringē modicę: gallice viginti duas libras panis reddit. *Italice* duas tribusve ampl' in artopicio pane. *Ma* *furna* cęis binas adiciunt libras in quocunq̄ genere.

Artopra a quibusdam dicit mulier que coquit panem in cibano vel fumo: *τερωσ* coquo. *Plau.* i *Jul.* *Ego* hic artopra ex p̄ano vidēā peto. *Et* *Jul.* *Polletur* dicit esse instrumentū artocopi / i quo panes torrebant.

Artolagonū pe. cor. gen' panis siue placetę ex simila l oleo coctę in patella. In eo ponit p̄az vini cā pipere z adipe vel modico oleo: est em̄ panis q̄ habebat in delicijs: a laganis nomē habēs: p̄ter candorē.

Arutia pe. p̄o. genus frumenti.

Arutina pe. pdu. durū pingue inter cutē et carnē: vt autē est *Ser.* *Virg.* lib. vii. *Dars* leues clypeos: z lucida spicula tergunt *Arutina* pingui.

Arundo: aquaticus frutex omnibus not'. *Et* qm̄ ex arundinibus fiebant sagitte: qm̄ arundo ponit p̄ sagitta. *Virg.* *Per* q̄ illa venit arundo. *Hinc* arundineus a. um. *Hiero.* lib. iij. *Reg.* *An* speras in baculo arundineo atq̄ contracto egypto?

Arundinetū: locus vbi arundines cōstite sunt: sicut salicetū / oliuetū et bmd: vt est illud: Fulgebunt iusti: et tanq̄ scintille in arundinero discurrēt.

Arusper: vide infra in dictione *Haruspex.*

Aruium: ab arādo dicit: a ger aratus / needū satus: q̄ tñ sementi datur. *Salu.* *Quia* numidę pabulo pecozis magis q̄ aruo student.

Arx ab arceo: q̄ arce: id est prohibet hostes accedere. Est em̄ locus vrbis vel in monte situs / natura munitus. *Inde* etiā summicetes montū et cuiuscūq̄ altitudinis: ex quibus facile possūt depelli hostes / arces dicunt. *Quius* dicit. est arcuata.

Arympei: populi sunt: de quibus *Zimianus* sic habet. *Abi* montes ryphei deficiunt *Arympei* inhabitā iusti hostes z more placiditate cogniti.

As assis: libra a grecis: inna: mina a nostris: interpositione i litterę: que ex. rxy. diachmis conficit: siue duodecim vncijs. *Antea* dō ab vno dicit. *Sextas* vncię duę: quasi sexta pars assis. *Quadrās:* vncię tres: quarta pars qui et triuncij dicit. *Triens* quatuor vncię tertia ps. *Quincun:* vncię quinę. *Semis:* vncię sex dimidiū assis: vncię sex: id ē media ps libę: quasi semis as. *Septun:* vncię septē: a septem et vncię. *Des:* vncię octo: dempro triente: quasi des. *Dodras:* vncię nouē dempro quadrāte: quē z nonnūciā dicimus. *Dextans:* vncię decē: dicitur quasi assi deest septās. *Deun:* vncię undecim: quasi vncię dempra ex asse vncię. *Aeris* autē minima pars secula dicit: q̄ sit sexta pars vncię. *Semuncia:* q̄ sit dimidiū ps vncię. *Silicium* dicit est: q̄ semuncia leget. *Et* scien / dū q̄ veteres volentes aliquid diuidere in gres cę / les / vt hereditate et quiduis simile: id assem appella uerunt / et partes vncias. *Unde* illud *Plinij* de luna. *Quid* bubium est lucere do drātie semuncias horarum ab secunda adiciētē vsq̄ ad plenū orbē. *Unde* etiā habemus: ex asse heredem fecit: id est totius hereditatis. *Sueto.* in *Lesare.* *Mouissimo* testamento tres instituit heredes sorozum nepozes. *Octauium* ex *dodrate.* *Pinarū* et *pediū* ex *quadrāte.* *Interdū* dicitur nūmus libralis: ex gre deductū nomen. *Dora.* *Quem* si diminius vilē redigatur ad assem. *Similiter* triens / quadrans. *Interdum* hę partes assis apud poetās accipiuntur p̄o calicibus a mensura. *Proper.* *Cum* fuerit multus exacta trientibus *hora.* *Bar.* *Te* conuina leget multo quincice. *Loponit* autem as cum eo quod tres: vt tresis. *Der.* *Hic* da ma est nō tresis agalo. *Octo* z as octussis. *Doraci.* *Quanti* em̄ p̄o parū: quātū ergo totussibus. *Et* sic p̄ omnes numeros vsq̄ ad centū: vt centussis. *Der.* *Et* centū grecos curro centusse licetur.

Asarotū penul. pdu. pauimentū picture arte elaboratum: a grecis inuentū: sic dicitur q̄ verri nō debeat. *Ma* deducitur ab ex priuatiua particla / et *σασω* *α* *σασω* *προςσασω* verri / scopo. *Sopa* q̄ a grecis faros dicit: *και το καλινσποσ.* *Solebant* quip / pe purgamenta exacta uocātur: in pauimento quoz curri: dū subtegulanea pauimenta in vsu erāt: postea asarotis inuentis cessauit vsus: scoparū manibus colligi purgamenta cepit: pauimenta dō spogūs mādari. *Xenodorus* p̄m' claruit in sciendis asarotis: quę miro artificio puluis testulis in varios colores tinctis: z imagines pictę strauit. *Ma* pergami in asaroto colūbam effectū bibentē: q̄ aquā capitis vmbra offuscabat: alia cibi escā arripētē. *Pa pi.* lib. *Sil.* *Garas* vbi picta p̄ partes *Gaudet* hum' / suberātis nouis asarota figuris.

Asbestus: populi lybie: apud quos vulgarissimū templū inter medias yrenas conditū est.

Asbestus latine inextinguibilis: z nomen lapidis est: q̄ cū ignē habeat: p̄m' alieno tamē sic ardet: vt nō possit extingui. *Aug.* lib. xij. *de* ciui. *dei.* *Asbeston* arca die lapidē: p̄terea sic vocari: q̄ accētus semel itā non possit extingui. *εξα και σβεππωσ υψηλα.*

Ascalon pe. core. ciuitas *Palestina:* a qua *Ascalonite* homines in ea nati.

Ascalonia: cepe genus: q̄ in ascalone plurimū nascat. *Uide* in dictione *Lepe.*

Ascalabotes latine stello siue tarantula: dicit qd apud grecos ascalos circulus est. *Stelliones* autē circulis quibusdam depicti sunt: et velut lucentibus guttis in modum stellarum.

Ascanius: nomen *Eneę* filij. *Quo* etiam noie dicitur est lacus in *Phrygia:* z fluuius ex eo oris ascanja ciui.